

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

14 april 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de mogelijkheden van experimentele, onafhankelijke televisie op de openbare omroep

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de stagevoorwaarden voor hogeschoolstudenten bij de VRT

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ondertiteling van Nederlandstalige televisieprogramma's

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ontwikkeling van entertainmentgames gebaseerd op series van de openbare omroep

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het leveren van nieuwsberichten via sms door de VRT

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over productplacement in VRT-programma's

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het uitdelen van boekenbonnen door de VRT bij quizen

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Donderdag 14 april 2005

Voorzitter: de heer Dany Vandebossche

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.07 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de mogelijkheden van experimentele, onafhankelijke televisie op de openbare omroep

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caron tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de mogelijkheden van experimentele, onafhankelijke televisie op de openbare omroep.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, we hebben er allemaal in onze kindertijd wel eens van gedroomd om zelf televisie te maken. Voor mij blijft dat een droom omdat ik geen ambities ter zake heb. Televisie wordt niet alleen een toegankelijk medium voor de kijker, maar ook voor de maker. De digitalisering van de kabel, de vereenvoudiging van signaaldoorstroming en dergelijke, zorgen ervoor dat televisie dichtbij is. Deze week verschenen in de kranten nog artikels over lokale televisie waarbij gemeenten en buurten een eigen televisiestation oprichten. Het is dus een zeer toegankelijk medium geworden. Het sluit in die zin een beetje aan bij een oude droom uit de jaren tachtig van televisie als gemeenschapsvormend medium. Dat is toen geëindigd in wat we nu kennen als regionale televisie.

Mijn vraag gaat over de mogelijkheden die de technologie biedt om meer televisie en meer diversiteit aan te bieden aan de kijkers. Er zijn in Vlaanderen een aantal collectieven – groepen van jonge televisiemakers – ontstaan, zoals Kingkong en Vidiots. Beide organisaties hebben een kleine subsidie gekregen van de minister van Cultuur en daarom gebruik ik ze als voorbeeld. Ze maken andere televisie, doen aan auteurtelevisie en proberen origineel te zijn. Ze zoeken ruimte om hun werk aan de kijker te laten zien. Dat is het nadeel van een televisiemaker ten opzichte van een theatermaker. Deze laatste gaat op straat of op een scène staan om zijn product te tonen. Voor televisie zijn technologie en dragers noodzakelijk.

Deze organisaties zoeken dus een plek om hun werk te laten zien. Ze vragen zich af hoe ze dat moeten doen. De ene opteert voor webtelevisie en de andere zoekt zendtijd bij de reguliere omroepen. Ze zijn allemaal op zoek naar een breder publiek. Het afdwingen van zendtijd bij de VRT is dan ook een bijna voor de hand liggende vraag. De openbare omroep moet aandacht hebben voor educatie, cultuur, vernieuwing en jonge televisiemakers. Waarom kan de VRT dan niet doen zoals de VPRO in Nederland? Jonge televisiemakers of experimentele kunstenaars krijgen er een open forum op het Nachtpodium. Dat gebeurt niet alleen in Nederland, maar ook in Amerika. In New York kan men terecht op Manhattan Network. Ik raad u aan om ook eens te surfen naar Heavy.com, een website vol satire en humor. Dit is een voorbeeld van hoe webmakers kunnen evolueren naar een groot en winstgevend bedrijf.

Het feit dat auteurtelevisie een plek onder te zon zoekt, heeft te maken met het huidige aanbod op

Caron

televisie. Is dat niet al te mainstream, te gemiddeld en soms te middelmatig? Durven we plaats maken voor dat andere werk? De VRT beveiligd zijn kwaliteit door met productiehuizen exclusiviteitscontracten af te sluiten. Dat zorgt ervoor dat er vrij strakke formats zijn, waarin weinig ruimte is om te experimenteren. Mogen we de termen kwaliteit en diversiteit dan nog wel gebruiken op televisie? Kwaliteit en diversiteit betekenen ook dat het andere televisiewerk zichtbaar wordt voor het grote publiek. Deze vraag om uitleg sluit aan bij wat ik al een hele tijd over cultuur en televisie zeg, en de ruimte die de openbare omroep daarvoor moet maken.

Mijnheer de minister, is er ruimte voor dit soort televisiewerk binnen de huidige beheersovereenkomst? Ik wil ook mijn waardering uitdrukken voor heel wat mensen binnen de VRT. Er is ruimte voor eigenzinnige televisiemakers en ik wil niet zeggen dat er helemaal niets gebeurt. Is er nog meer ruimte mogelijk? Zo niet, denkt u eraan om die ruimte te creëren in een volgende beheersovereenkomst? Is daarvoor aparte financiering mogelijk op de begroting via het departement Media? Als dit niet kan binnen de VRT, is er dan plaats op de kabel? Is er geen bandbreedte beschikbaar om dit soort eigenzinnige televisie bij een groot publiek te brengen?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, het kan inderdaad leuk zijn om dergelijke mensen en projecten kansen te geven, want er is heel wat jong en creatief talent. Velen proberen via webtelevisie een en ander uit, en ik vermoed dat dit in de toekomst nog meer zal gebeuren. Creativiteit en cultuur kunnen op die manier worden gestimuleerd en Vlaams talent kan zo een kans krijgen. Naar mijn mening moeten we daar wel voorzichtig mee omspringen. Als we dit via de kabel toestaan, wat zijn de criteria dan? Dit vereist het opzetten van structuren. Er kan volop worden geëxperimenteerd binnen JIMtv en TMF. Er zijn dus heel wat mogelijkheden.

Ik las in een interview een positief signaal van de Canvas-netmanager, de heer Op de Beeck. Hij wil praten met die mensen over wat de mogelijkheden zijn. Er zijn zeker jonge filmmakers die kansen

krijgen tijdens laatavonduitzendingen. Er worden kortfilms getoond van, bijvoorbeeld, pasafgestudeerden. Het zou goed zijn om te onderzoeken wat de mogelijkheden binnen het medialandschap zijn.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, ik heb een bedenking bij de vraag van de heer Caron. De essentie van de vraag is dat televisiemakers die geld krijgen van de overheid toegang moeten krijgen tot gesubsidieerde televisie. Alles wat nieuw is, kan experimenteel worden genoemd. In de schriftelijke versie van de vraag lees ik: 'Ze willen niets liever dan zendtijd afdwingen op de VRT'. Als ik dat lees, gaan mijn haren rechtop staan. We zouden er nooit aan denken om iets af te dwingen van een bepaalde televisiezender. Ik vind het dan ook vreemd dat dit zwart op wit op papier staat. Ik voel me daar ongemakkelijk bij.

Ik ben niet tegen experimentele televisie. Er is genoeg experiment en er zijn veel mogelijkheden. Naast experimentele televisie loopt Vlaanderen meer dan ooit vol met jonge mensen die graag televisieproducties willen maken en verkopen. Het aanbod is nog nooit zo groot geweest. Een aantal jaren geleden waren er maar twee zenders waar iets aan kon worden 'gesleten'. Nu zijn de kanalen enorm uitgebreid. JIMtv is een mooi voorbeeld van hoe met een low budget kansen worden gegeven aan jongeren om mee te werken aan experimentele televisie.

Ik vind de vraag om aparte financiering en het afdwingen van zendtijd een brug te ver. Ik wil dat duidelijk stellen. Er moet ruimte zijn en er zal er nog meer komen met de digitale platformen. Daar schreeuwt men om 'content' en experimenten. Het ziet er goed uit voor deze televisiemakers.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, we zien heel wat gebeuren op dit terrein. U hebt al verwezen naar lokale initiatieven waarover we recent nog konden lezen. Op internet duikt lokale televisie op zonder reglementering van de overheid, maar wel dankzij creativiteit en inventiviteit. Dit gebeurt met steun van

Bourgeois

bewoners of lokale besturen. Er is heel wat aan het bewegen.

U vraagt of er ruimte is op de VRT voor onafhankelijke televisie. Ik interpreteer 'onafhankelijke' dan in de zin van productiehuizen die nog geen band hebben met de VRT. Ik denk niet dat het uw bedoeling is dat er een subonafhankelijke televisie moet worden geparkeerd binnen de openbare omroep.

Ik verwijs nogmaals naar de huidige beheersovereenkomst. De VRT moet met zijn programma's een breed publiek bereiken en performantiemaatstaven halen. De VRT-televisienetten zijn, zoals bepaald door de beheersovereenkomst, generalistische netten die de hele bevolking moeten bereiken. De VRT kan daarom op zijn televisienetten moeilijk programma's brengen die eerder thuishoren op een nichezender. Dat betekent niet dat de VRT programmavoorstellen van nieuwe leveranciers niet met veel interesse bekijkt.

Ik kan niet ingrijpen in de programmatie van de omroep. Artikel 8, paragraaf 2 van de omroepcodex stelt dat de VRT moet streven naar een zo groot mogelijke kwaliteit, professionaliteit, creativiteit en originaliteit waarbij ook nieuwe talenten en vernieuwende expressievormen moeten worden aangeboord. Het is absoluut niet zo dat nieuwe vormen van televisie of jonge programma- en filmmakers niet aan bod komen. Ik verwijs naar 'De wereld van Tarantino' waarin 25 jonge filmmakers een kans hebben gekregen. De VRT besteedt dus aandacht aan creativiteit en vernieuwing. Ik zal de VRT nog eens herinneren aan die decretale bepaling, zonder echter in te grijpen in de programmering.

De betrokkenen kunnen natuurlijk ook reageren op de bevraging die wordt georganiseerd. Uw fractie kan dan naast de twee belangrijke items die u hebt geformuleerd, meer seks en meer voetbal, een derde suggestie formuleren op de website. In het licht van een nieuwe beheersovereenkomst moeten we nagaan of we daar nog verder kunnen of moeten in gaan.

Binnen de mediabegroting zijn er geen kredieten voorhanden voor dergelijke producties. Ik wil niet op het terrein komen van de minister van Cul-

tuur maar ik wil er toch op wijzen dat het Vlaams Audiovisueel Fonds audiovisuele producties ondersteunt. Volgens mijn administratie, die ook verantwoordelijk is voor de film, zoekt en stimuleert het VAF jong talent via de ateliers. In 2004 zijn er veel documentaire projecten ondersteund en de steun aan experimentele kunst blijft toenemen. Ook een opleidingsinitiatief van de Vidiots werd ondersteund.

Gedurende lange tijd waren er in Vlaanderen slechts beperkte tewerkstellingsmogelijkheden bij de toenmalige BRT, nu VRT. Nu worden impulsen gegeven aan productiehuizen en programmamakers. Naast de VRT zijn er ook de diverse privé-zenders. Ook de reclamesector heeft heel wat in beweging gebracht. U hebt echter gelijk wanneer u zegt dat een loopbaan in de creatieve sector nog steeds een moeilijk proces is. Kwaliteit moet bovendrijven maar er moeten natuurlijk voorwaarden worden geschapt opdat kwaliteit en creativiteit aan bod kunnen komen. De Vlaamse overheid creëert die mogelijk via het VAF.

Wat uw laatste vraag betreft, begeven we ons opnieuw op digitaal terrein. De mogelijkheden op de kabel zijn momenteel zeer beperkt. Er zijn echter quasi onbeperkte mogelijkheden. Telenet zal nog dit jaar uitrollen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: We willen in het medialandschap een zo groot mogelijke diversiteit creëren. Ik heb niets tegen entertainment, en ook niets tegen voetbal. We moeten echter ook ruimte geven aan een ander soort van televisie. Er zijn inderdaad meer zenders en meer televisie dan ooit. Het beeld is belangrijk geworden en krijgt meer aandacht dan ooit. Het gaat echter niet alleen over de kwantiteit maar ook over de diversiteit.

Wat de generalistische netten betreft, pleit ik niet voor een nicheproduct. Een generalistisch net moet niet alleen mainstream brengen maar moet ook de scherpe kantjes kunnen tonen. Dat kan ook betekenen dat er bijkomende gespecialiseerde zenders zijn, nicheproducten. Digitale televisie zal hier zeker een oplossing bieden.

De VRT werkt in een vrij strak systeem met leveranciers en productiehuizen en met eigen producties, veeleer vanuit een drang om zoveel mogelijk

Caron

kijkers te bereiken dan om televisiemakers hun creatief ei te laten leggen. Met die dimensie moet ook in de volgende beheersovereenkomst rekening worden gehouden. Televisie moet ook worden bekeken als een middel voor alternatief artistiek werk en als alternatieve informatieoverdracht.

Ik wil echter niet ingrijpen in de huidige beheersovereenkomst, laat staan in de programmering.

Wat de kredieten betreft, kunnen we binnen de dotatie aan de VRT een beperkt bedrag oormerken voor dit soort van televisie. Een andere mogelijkheid is dat van dat bedrag een deel wordt voorbehouden voor dit soort van televisie. De artistieke vrije ruimte moet worden gegarandeerd op de openbare omroep, en als dat niet kan op de kabel. Misschien moeten dan afspraken worden gemaakt met Telenet of Belgacom. Het gaat immers niet alleen over de regulering van de uitzendingen zelf maar ook over het reguleren van het omgaan met de kabel in Vlaanderen. Ook daar moet de diversiteit van het aanbod in de gaten worden gehouden.

Zullen webtelevisie en gewone televisie in elkaar verglijden? Zullen ze één medium vormen? Zullen we met een even groot gebruiksgemak op internet naar televisie kunnen kijken als omgekeerd? Op dit moment gaat het nog om gescheiden werelden.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, met het oog op de nieuwe beheersovereenkomst moeten we inderdaad met heel wat aspecten rekening houden. De vorige keer hebben we vooral de nadruk gelegd op de kwantiteit. We zijn het er echter over eens dat we moeten streven naar verfijning.

Wat de distributeurs betreft, is het niet zo makkelijk om nog bijkomende must-carryregels op te leggen. Integendeel, we hebben ze zelfs moeten afbouwen.

De heer Bart Caron: Kunnen we niet overwegen om een deel van de bandbreedte die we op dragers hebben, te reserveren voor culturele en educatieve doeleinden, die we dan zelf gaan beheren? Dat is

iets anders dan regels opleggen over het doorsturen van televisiesignalen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de stagevoorwaarden voor hogeschoolstudenten bij de VRT

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Poleyn tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de stagevoorwaarden voor hogeschoolstudenten bij de VRT.

Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Bij de VRT kunnen hogeschoolstudenten een stage lopen om de theoretische kennis die ze verwerven op de hogeschool te toetsen aan de praktijk.

Jaarlijks ontvangt de VRT ongeveer 400 stagiairs. Sedert dit academiejaar echter vraagt de VRT aan elke student-stagiair een bewijs van voorafgaande gezondheidsbeoordeling, afgeleverd door de arbeidsgeneesheer van de onderwijsinstelling en dit in het kader van het verplicht gezondheidstoezicht. De werkpostfiche hiervoor is zeer algemeen opgesteld en vermeldt dat 'in sommige gevallen een type van gezondheidstoezicht van toepassing is'. Niettemin eist de VRT dat elke student een arbeidsgeneeskundig attest meebrengt. Wie dat niet doet, wordt geweigerd.

Dit lijkt me een vreemde praktijk in het licht van het KB van 21 september 2004 dat de bescherming van de stagiairs regelt en waar heel duidelijk wordt bepaald dat de werkgever, in dit geval dus de VRT, het gezondheidstoezicht organiseert en betaalt. Hiertoe behoren het opstellen van een werkpostfiche en het arbeidsgeneeskundig onderzoek.

Niet alle stagiairs moeten een arbeidsgeneeskundig onderzoek ondergaan. Het is enkel verplicht wanneer uit de fiche blijkt dat de stagiair een specifiek risico loopt waarvan de wetgeving bepaalt

Poleyn

dat hij of zij in dergelijk geval een arbeidsgeneeskundig onderzoek moet ondergaan.

Het probleem is dat de arbeidsgeneesheer van een onderwijsinstelling de werkplaats niet kent en onvoldoende kan beoordelen welke reële gezondheidsrisico's de stagiair op de stageplaats loopt. De arbeidsgeneesheer van de onderwijsinstelling levert dus in feite pro forma een attest af, mede doordat de VRT de werkpostfiche zo algemeen opstelt. Daarnaast is het nog de vraag of een attest van de arbeidsgeneesheer van de onderwijsinstelling de werkgever bij een ongeval van zijn aansprakelijkheid ontslaat. Een bijkomend probleem is dat de hogescholen onnodig op kosten worden gejaagd omdat de VRT eist dat alle stagiairs zo'n onderzoek ondergaan terwijl dat eigenlijk niet echt een vereiste is.

Uit diverse omzendbrieven en parlementaire antwoorden van de bevoegde ministers Vandenbroucke en Van den Bossche blijkt dat de sociale inspectie sedert het ingaan van het KB een tijdelijke gedoogperiode in acht neemt. Die houding moet de werkgevers, de bevoegde overheden en de scholen de nodige tijd geven om een werkbare oplossing te vinden en zich aan te passen aan de nieuwe wetgeving. Het is dan ook vreemd dat de VRT nog steeds zo'n attest eist en de stagiairs weigert die geen attest kunnen voorleggen.

Mijnheer de minister, bent u daarvan op de hoogte? Welke houding zal de VRT in de toekomst aannemen ten aanzien van de stagiairs?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Poleyn, ik was van een en ander niet op de hoogte maar ik heb me geïnformeerd en ik kan u geruststellen.

Er was een KB van 3 mei 2003 dat vervangen is door het KB van 21 september 2004. Er is dus op relatief korte tijd een nieuwe regeling gekomen. Het vroegere KB bepaalde dat een algemeen onderzoek van de gezondheidstoestand van toepassing was op alle stagiairs en dat zij een arbeidsgeneeskundig onderzoek moesten ondergaan. In het nieuwe KB staat dat er geen algemene toepassing van het gezondheidsonderzoek meer nodig is. De begrippen 'passend en specifiek toezicht voor stagiairs' worden daarin geïntroduceerd.

De VRT heeft in het najaar van 2004 zijn werkpostfiche aangepast. Die fiche bepaalt dat voor de meeste stagefuncties bij de VRT geen van beide types van gezondheidstoezicht meer van toepassing is. De VRT vraagt momenteel dan ook geen geneeskundig attest meer van de onderwijsinstellingen. Er zijn wel uitzonderingen opgenomen in de werkpostfiche, namelijk voor langdurig beeldschermwerk, voor werk in de keuken en de kinderkribbe, voor grimeurs en schminkers, en voor jongeren onder de 18 jaar. Voor deze groepen gebeurt het voorafgaand onderzoek al in de school. Het is dan ook normaal dat de VRT reeds uitgevoerde onderzoeken niet herhaalt. Voor grime is een onderzoek in de scholen minder gebruikelijk, maar uit de werkpostfiche blijkt duidelijk dat de VRT dat onderzoek dan ten laste neemt.

In een aantal onderwijsinstellingen circuleerden nog de oude documenten op basis van het KB van 2003. Een aantal onderwijsinstellingen had nog altijd die oude documenten op basis waarvan ze het algemeen onderzoek van de gezondheidstoestand oplegden. Ik hoop dat er ondertussen zo veel aandacht is voor de problematiek dat de scholen weten dat de documenten verticaal geklasseerd mogen worden.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, ik ben blij dat er aan alle betrokken actoren duidelijkheid is verschaft en dat de VRT in regel is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ondertiteling van Nederlandstalige televisieprogramma's

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstreken tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ondertiteling van Nederlandstalige televisieprogramma's.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, enkele weken geleden maakte de VRT bekend dat ze vijf van de zes televisiejournals zal ondertitelen op vraag van doven en slechthorenden. De VRT verklaarde dat 45 percent van haar programma's ondertiteld zijn. Dat is ongeveer 50 uur per week. Deze ondertiteling gebeurt via teletekstpagina 888.

Mijnheer de minister, naar aanleiding van deze, ongetwijfeld positieve, evolutie verklaarde u in de pers dat u ernaar streefde dat tegen 2010 alle programma's op de openbare omroep ondertiteld zouden worden. Dit zou ook via teletekst gebeuren. Ik wil er wel op wijzen dat er reeds geruime tijd heel wat Nederlandstalige televisieprogramma's en series worden ondertiteld. Deze ondertiteling gebeurt niet via teletekst, maar wordt automatisch met de serie of het programma mee uitgezonden.

Heel wat Vlaamse programma's in Nederland worden ondertiteld. Omgekeerd geldt hetzelfde. Voor sommige mensen is deze ondertiteling noodzakelijk, maar anderen vinden het dan weer storend. Bovendien is er geen rechtlijnigheid in de ondertiteling van Vlaamse programma's die in Vlaanderen worden uitgezonden. Het West-Vlaams dialect wordt stevast ondertiteld, terwijl dit bij het Antwerps dialect niet vaak het geval is.

Ik wil het opnemen voor de diverse dialecten die aan het verdwijnen zijn. Ik ben absoluut voorstander van lokale dialecten maar ook van het algemeen Nederlands en het mooi Vlaams. Het lijkt mij dan ook zinvoller om ernaar te streven alle Vlaamse dialecten in alle programma's te ondertitelen, en de ondertiteling van Nederlandstalige programma's te laten verlopen via teletekst, zodat de kijker zelf kan kiezen voor ondertiteling. Op die manier is het voor niemand storend. Ik weet ook wel dat iemand met een beetje taalgevoel de lokale dialecten begrijpt. Sommige West-Vlamingen en Limburgers vinden het nogal storend. Ze worden nu en dan belachelijk gemaakt. Dat is nergens voor nodig.

Mijnheer de minister, wat is uw visie op deze situatie? Is het niet mogelijk om alle ondertiteling van Nederlandstalige programma's te laten verlo-

pen via teletekst en zo de vrije keuze aan de kijker te laten?

De voorzitter: Ik zou ook graag de vragen en toezspraken van de leden van deze commissie laten ondertitelen. (*Gelach*)

De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, Wij, Antwerpenaren, vinden het logisch dat die dialecten worden ondertiteld. Dit echter terzijde.

De heer Verstreken lanceert een constructief voorstel in het – en daar gaan we weer – digitaal tijdperk dat eraan komt. Op de digitale satelliet kan men nu al een aantal klankkanalen kiezen. Misschien moeten we nagaan of we in de beheersovereenkomst kunnen opnemen dat er én in het algemeen Nederlands wordt ondertiteld, én in een aantal dialecten, waaruit de kijker kan kiezen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de vorige spreker had het over de verschillende klankkanalen. Waarom dan geen verschillende gebarentaalvertolking naar de gebarentalen?

Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Verstreken. Het klopt dat de Nederlandse programma's hier worden ondertiteld. Omgekeerd gebeurt hetzelfde. Waarom wordt de ondertiteling via teletekst niet gebruikt? Ik weet zeker dat in het Nederlands gesproken programma's in Nederland al werden ondertiteld via teletekst. Waarom koopt de VRT de teletekstondertiteling niet aan? Dat zou de werklust sterk verminderen. De tekst bestaat reeds, via het teletekstsysteem. Omgekeerd kan hetzelfde worden gedaan.

Ook wil ik aanstippen dat er blijkbaar geen problemen zijn om programma's waar dialect wordt gepreut, snel te ondertitelen. Voor gewone Nederlands gesproken programma's is dat blijkbaar wel het geval. In de kerstperiode kwamen bijvoorbeeld gedurende 1 week de verschillende dialecten aan bod in De Laatste Show. Het programma werd toen helemaal ondertiteld. Toen de Vlaamse

Stevens

dovengemeenschap de vraag stelde om het programma altijd op zich te ondertitelen, kreeg ze het antwoord dat dit onmogelijk was.

Hetzelfde gebeurt bij Man Bijt Hond. Ook daar worden mensen die dialect spreken ondertiteld. Dat is blijkbaar wel mogelijk. Voor het algemeen Nederlands blijkt er plots een probleem te zijn. Waar wordt de lijn getrokken en waar is de logica?

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb een vraag over de Nederlandse tv-programma's op de VRT die worden ondertiteld. In Holland doet men wat men wil met onze programma's. Mijn aanvoelen is dat er in de jaren zeventig een helderder ABN werd gesproken in Vlaanderen dan nu. De taal in soaps is nu een mengelmoes van taaltjes uit Antwerpen, Brussel en Leuven. Dat is daar de standaardnorm. Ik kan me inbeelden dat die taal in Nederland niet wordt begrepen.

Mijnheer de minister, ik vraag me af of we programma's die in Nederland werden gemaakt en waarin mooi AN wordt gesproken, hoewel soms met een Amsterdamse ondertoon, moeten worden ondertiteld. Ik vind dat beledigend. Het is alsof we de taal van onze noorderburen niet verstaan.

De band die vroeger bestond tussen Vlaanderen en Nederland wordt groter. Is het wel nodig dat we Nederlandse programma's ondertitelen? Ik heb het dan niet over programma's in het dialect.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, als dove mensen zijn we zeer blij met de ondertiteling van Nederlandse programma's. Anders kunnen wij helemaal niet volgen. We hebben er dus geen problemen mee dat programma's uit Nederland hier worden ondertiteld.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, zowel de heer Arckens als mevrouw Stevens hebben een punt. Ik kom daarop straks terug. We moeten wat dat betreft

een onderscheid maken tussen open en gesloten ondertiteling. In het antwoord zal ik een aantal begrippen verklaren die belangrijk zijn in deze discussie.

Mijnheer Verstrepen, ik ben het niet met u eens wanneer u een lans breekt voor het Antwerps als algemene taal. Samen met de heer Verstreken betreur ik dat de taal van Gezelle niet de standaardtaal is geworden. Gedurende lange tijd is dat bijna het geval geweest. Het is net niet gelukt. We hebben nu een standaardtaal. Ik neem aan dat we er allemaal van overtuigd zijn dat we die moeten bevorderen. Het is mee de taak van de openbare omroep om daarvoor te zorgen.

Sinds 1 maart 2005 ondertitelt VRT-Teletekst 45 percent van de Nederlandstalige programma's. In de loop van 2006 gaat de VRT zijn aanbod nog verder uitbreiden tot 50 percent van de Nederlandstalige programma's. Eind 2006 zullen zo 75 percent van alle VRT-programma's ondertiteld zijn. Dat is niet voldoende. We mogen van een publieke omroep verwachten dat alle programma's toegankelijk zouden zijn, ook voor die hele groep van doven en slechthorenden. Het is raar te moeten vaststellen dat dialecten in De Laatste Show wel werden ondertiteld zodat iedereen het programma kon volgen. Het bewijst alleen dat de ondertiteling van dergelijke programma's mogelijk is.

Er zijn enkele praktische problemen om alle programma's via teletekst te ondertitelen. We maken echter goede vooruitgang. Van bij mijn aantreden heb ik gezegd dat de VRT een inhaaloperatie moest inzetten. De omroep is daar ook mee bezig. Het gaat om een groep van 1 miljoen mensen. Deze grote groep moet toegang hebben tot alle programma's.

Ik heb een delegatie ontvangen van dove kinderen. Voor hen is het een bijkomende handicap in het leer- en opvoedingsproces als ze de jeugdprogramma's die andere kinderen bekijken niet kunnen volgen. Het is ontzettend belangrijk dat dat wordt verholpen.

Ondertitelen is het weergeven in tekst van wat in een vreemde taal of in de eigen taal wordt gezegd. Intralinguaal ondertitelen, is het ondertitelen van Nederlandstalige uitzendingen in het Nederlands of Franstalige uitzendingen in het Frans. Open ondertiteling is het ondertitelen van een uit-

Bourgeois

zending in witte letters in maximaal twee regels onderaan op het tv-scherm. De kijker heeft geen keuze om de ondertiteling uit te schakelen. Gesloten ondertiteling is het ondertitelen van uitzendingen via teletekst. Ze is in de eerste plaats voor doven en slechthorenden bedoeld. De kijker heeft de keuze om de ondertiteling aan of uit te zetten.

Bij open ondertiteling geldt de regel dat een ondertitel van twee volle regels 6 seconden in beeld moet blijven staan. Dat is de tijd die een gemiddelde kijker nodig heeft om de tekst comfortabel te lezen en nog naar het beeld te kijken ook. Bij gesloten ondertiteling moet men uitgaan van een hogere leesnelheid. Uit VRT-onderzoek is immers gebleken dat de slechthorenden een hogere leesnelheid verkiezen omdat op die manier in dezelfde tijd meer tekst kan worden weergegeven.

Gesloten ondertiteling vraagt ook meer tekst omdat slechthorenden de extra informatie die goedgevoelende kijkers via het geluid oppikken, geschreven aangeboden moeten krijgen. Zo wordt bij open ondertiteling eenvoudige woorden als 'ja' of 'nee' meestal weggelaten omdat de kijker ze hoort en begrijpt. Dat geldt ook voor min of meer vertrouwde talen als het Engels, Frans en Duits. Bij gesloten ondertiteling moeten ze worden weergegeven. Ook niet-talige informatie moet worden gegeven, zoals het rinkelen van een telefoon. Bovendien moet elke belangrijke spreker worden geïdentificeerd door zijn of haar eigen tekstkleur zodat de slechthorende weet wie aan het woord is, ook als de spreker niet in beeld is.

Bovendien spreekt niet elke spreker even snel, maar deze heeft in de hierboven beschreven ondertitelingstijd telkens maar evenveel tekens ter beschikking. Ondertitelen betekent dus vaak ook samenvatten. Woordelijk weergeven wat de spreker zegt, is bovendien meestal niet begrijpbaar als schrijftaal. De kunst van het ondertitelen bestaat erin de oorspronkelijke boodschap inhoudelijk en stilistisch zo goed mogelijk weer te geven.

Wat is nu het beleid van de VRT inzake intralinguale ondertiteling? De VRT weegt zorgvuldig af of ondertiteling nodig is of niet. De openbare omroep probeert daarbij op het gebied van intralinguale ondertiteling een consequent beleid te voeren, met name 'ondertitelen als de communicatie in het gedrang is'. Soms wordt een kijkerspaneel om terugkoppeling gevraagd.

Vaak krijgt de VRT de kritiek als zou de omroep zijn ondertiteling niet consequent hanteren. Er wordt gezegd dat de fameuze driehoek een standaardbehandeling krijgt, terwijl andere dialecten meer zouden worden ondertiteld. Uit onderzoek van de universiteit van Gent is echter gebleken dat alle dialecten evenveel worden ondertiteld. Kijkers storen zich vooral aan ondertitels van hun eigen spreektaal en merken de andere ondertitels meestal niet op als storend.

De verstaanbaarheid en begrijpelijkheid zijn subjectieve gegevens. Om op veilig te spelen, kiest de VRT voor voldoende open ondertiteling van Nederlandstalige programma's in het Nederlands. Op basis van de bevindingen van kijkersgroepen moet de VRT constateren dat veel kijkers de ondertiteling nodig vinden en op prijs stellen. De open ondertiteling is daarom een dienstverlening voor de kijkers die te kennen geven dat ze ondertitels willen.

De behoefte aan ondertiteling van programma's die in het noordelijk Nederlands zijn gesproken, is sterk toegenomen sinds de komst van de commerciële omroep in Vlaanderen. Waar voorheen grote groepen Vlamingen afstemden op Nederlandse zenders en vertrouwd waren met de Nederlandse tongval, is dat niet langer meer zo. Daardoor ontstaat een soort vervreemding die ik net zoals de heer Arckens betreur. Het te veel aan bod komen van een soort tussentaal op de Vlaamse televisie speelt daarin ook een belangrijke rol. Daarnaast is er een verschil in dictie die jammer genoeg steeds meer divergeert. Ik vind dat de standaardtaal die wordt gesproken door de journalisten op VRT en VTM, beter aansluit bij de uitspraak van het Nederlands zoals die hoort te zijn. Het zou boeiend zijn om daaraan een onderzoek te wijden. Ik had onlangs nog een ontmoeting met een Mexicaanse vrouw die me zei dat Spaans overal ter wereld gelijk is en dat er nooit ondertiteling nodig is.

Aangezien het gewicht van de principes van verstaanbaarheid en begrijpelijkheid door de programmamakers en de nethoofden soms moeilijk in te schatten is, wordt gezocht naar oplossingen die de praktische problemen bij ondertiteling zouden kunnen opvangen. Daarom heeft de VRT met de Katholieke Universiteit Leuven een onderzoek opgezet naar de houding en verwachtingen van kijkers ten aanzien van intralinguale ondertiteling. De conclusie van deze studie is dat de gemiddelde Vlaming ondertitels meestal niet nodig heeft,

Bourgeois

maar ze wel gemakkelijk vindt als hijzelf gestoord wordt of als hij anderen niet wil storen door een te hoog volume. Bij de redenen waarom de gemiddelde Vlaamse kijker ondertitels wil, scoort achtergrondlawaai het hoogst. Dan komen stemvorming, dialectuitspraak en mompelen.

Het rapport pleitte ervoor om Nederlandstalige programma's niet meer open, maar wel via teletekst te ondertitelen. Slechthorende kijkers zouden dat toejuichen, gelet op de bijkomende mogelijkheden bij gesloten ondertiteling. Andere kijkers zouden dan zelf de mogelijkheid hebben om te beslissen of ze al dan niet ondertitels willen.

Er moeten een aantal moeilijkheden worden overwonnen om alle ondertiteling via teletekst te laten gebeuren. Ten eerste vereist dit sneller lezen, aangezien er meer informatie neergeschreven moet zijn ten behoeve van de slechthorenden. Ten tweede wordt er via gesloten ondertiteling voor goedgehoorde kijkers overbodige informatie vermeld, zoals de verschillende kleuren voor dialogen, de weergave van hoorbare niet-linguale informatie, enzovoort. Een derde moeilijkheid is de beperking in het zappen tussen de netten. Laatste obstakel is het feit dat ondertiteling soms maar in een programmaonderdeel noodzakelijk is, bijvoorbeeld voor één minuut, terwijl het voor de rest van het programma onnodig is. Het inschakelen van teletekst is dan omslachtig.

De VRT levert elk jaar meer en grotere inspanningen qua ondertiteling. De dove en slechthorende kijkers appreciëren dit. De omroep hoopt met de verworven inzichten een nog consequenter beleid te kunnen voeren, gericht op een zo groot mogelijk kijkcomfort dat de ergernis bij de goed- en slechthorende kijkersgroepen beperkt. De VRT is ervan overtuigd dat de introductie van de digitale televisie de oplossing kan bieden om ondertiteling te personaliseren.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb veel bijgeleerd. Ik was me niet bewust van het verschil tussen open en gesloten ondertiteling. Dit verschaft me veel duidelijkheid.

Ergernis over ondertiteling van dialecten is inderdaad subjectief. Het onderzoek van de Gentse universiteit boeit me en ik zal dat proberen op te zoeken.

U vindt het jammer dat er vaak een tussentaal wordt gesproken op televisie. Ik treed u daarin bij, maar verloochent u daarmee uw West-Vlaamse roots?

Minister Geert Bourgeois: Ik heb het over 'wilde gij, doede gij en hebde gij'.

De heer Johan Verstreken: Dat was met een knip-oog bedoeld.

Het klopt dat er in feuilletons vaak een tussentaal wordt gesproken en dat was vroeger absoluut niet het geval. Ik betreur dat net als u.

Het is positief dat de VRT meer en grotere inspanningen levert op vlak van ondertiteling.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ontwikkeling van entertainmentgames gebaseerd op series van de openbare omroep

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstrepen tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ontwikkeling van entertainmentgames gebaseerd op series van de openbare omroep.

De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we zijn bij wijze van spreken aanbeland bij probleem 178. Het is niet mijn bedoeling om de VRT continu te jennen, maar de omroep reikt op een zilveren blaadje zaken aan waarover vragen moeten worden gesteld. Als de nieuwe beheersovereenkomst rekening houdt met al deze punten, dan vraag ik me af waarover we in de toekomst nog vragen zullen moeten stellen.

Verstrepen

Nog niet zo lang geleden hebben we hier de discussie gevoerd over het Ketnetkick-game naar aanleiding van een vraag van de heer Decaluwe. De VRT weerlegde de kritiek door te stellen dat dat spel werd aangeboden aan een interessante prijs en dat het educatief was. Die verslagen zijn nog niet netjes uitgeprint, of daar komt het volgende al.

Ik stond onlangs in een winkel en mijn oog viel op het Flikkengame. Naar aanleiding van de VRT-reeks Flikken werd de cd-rom 'Flikkengame, De Achtervolging' voorgesteld. Hiermee lanceren één, het productiehuis MMG, de VAR en de Gentse cd-romuitgever Transposia het allereerste game van een Vlaamse televisieserie in de Benelux. In de persmededeling staat: 'Naast spannende achtervolgingen, bankovervallen en vluchtmisdrijven, in het virtueel in kaart gebrachte Gent, krijgt de speler ook te maken met de Belgische wegcodeering en dagdagelijkse verkeerssituaties. Het zal u bekoren.'

In het spel zijn er veertien opdrachten. Commissaris Nauwelaerts roept je op als je de achtervolging moet inzetten. Een winkeldiefstal, een hold-up in een bank, een ontvoering: je maakt het allemaal mee in dit educatieve spel! Opdracht vijftien is de laatste extra moeilijke missie waarbij twee gedetineerden uit de Gentse gevangenis ontsnappen. Het spel wordt verkocht aan 29,50 euro, de standaardprijs voor spelletjes. Wat is het antwoord van de VRT op de kritiek op dit spel? Dit is mijns inziens puur entertainment en geen educatie.

Mijnheer de minister, wat vindt u van de game-ontwikkelingsstrategie van de VRT? Behoort het ontwikkelen van spelletjes en het commercialiseren van door overheidsgeld gefinancierde televisieseries tot de kerntaken van de VRT? Welk percentage heeft de VRT in de opbrengsten van het spel? Is de VRT partner bij de ontwikkeling en sales ervan, of de naakte verkoper van de auteursrechten van de serie? Naar wie gaan de opbrengsten? Wat doet de VRT daarmee? Hoe staat u ten opzichte van dergelijke merchandisingproducten van de openbare omroep? Er lopen nog series op de VRT die tot de verbeelding kunnen spreken. Ik denk dat de omroep deze keer niet wegkomt met een educatief verhaal aan distributiekost.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb inderdaad een gelijkwaardige vraag gesteld over het Ketnetkick-game. Ik heb niets tegen merchandising van bepaalde producten, maar de VRT moet klare wijn schenken. Als de VRT dit verkoopt als een educatief spel dat past binnen het decreet, dan stel ik me vragen over de invulling van het decreet. Als dit in de jaarverslagen onder de rubriek Educatie staat, dan breekt mijn klomp. Dit valt onder merchandising.

Als de VRT zich op die markt begeeft, dan is er transparantie nodig. Als dit maar uitzonderlijk gebeurt, is er geen probleem. Als echter binnenkort een derde van de spelletjes in de rekken van de VRT komt, dan voorspel ik u dat het klachten zal regenen van niet de minste commerciële spelers. Ik heb het dan niet over VTM, maar over wereldspelers op de spelletjesmarkt. Ik pleit ervoor dat de VRT met de nodige omzichtigheid te werk gaat. Er is transparantie nodig. Dit verkopen als educatie is in elk geval pertinent onjuist.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de opdracht van de VRT bepaalt dat de openbare omroep moet inspelen op de veranderingen in het mediagebruik en de nieuwe eisen die gesteld worden aan het aanbod. De beheersovereenkomst stelt: 'Conform artikel 8, paragraaf 5 van de gecoördineerde mediadecreten dient de VRT de ontwikkelingen met betrekking tot nieuwe media van nabij te volgen en de nieuwste mediatoepassingen aan de kijker en de luisteraar aan te bieden'. De VRT tracht daarom aanwezig te zijn via nieuwe mediaplatformen, zowel multimediaal, crossmediaal als multikanaal, om zo met de nieuwe behoeften van de mediagebruikers rekening te kunnen houden. De realisatie van de televisiereeks Flikken kadert in de opdracht van de VRT, zoals bepaald in de mediadecreten en de beheersovereenkomst.

De VRT heeft het recht merchandising en nevenactiviteiten te ontwikkelen voor zover ze samenhangen of verband houden met de omroepactiviteiten van de VRT. Dit op basis van artikel 6, paragraaf 2, van de gecoördineerde mediadecre-

Bourgeois

ten. De VRT beslist autonoom over de ontwikkeling van zijn commerciële activiteiten. Commerciële opbrengsten worden aangewend voor de financiering van de opdracht van de openbare omroep.

Aangezien het de VRT vrijstaat om afgeleide merchandisingproducten op de markt te brengen, geldt dit ook voor afgeleide producten van Flikken. Dit kan dus ook gaan over producten die gebruik maken van de nieuwste technologische toepassingen, zoals het Flikkengame.

Het spel is volgens de omroep een geslaagde combinatie van verkeersopvoeding en entertainment. (*Gelach*)

Via het spel kan de volledige Belgische wegcode ervaren worden, met de verkeerstekens, bewegwijzering, het gedrag van andere weggebruikers in een realistisch 3D-landschap. (*Opmerkingen van de heer Decaluwe*)

Ik merk op dat de ontwikkeling van Ketnetkick behoort tot de innovatieve opdracht van de VRT. Ketnetkick is bovendien een uitbreiding van Ketnettelevisie: een PC2TV-project. De gebruiker betaalt voor Ketnetkick enkel de distributiekost van het product. Dat spel kan dus niet op gelijke voet worden geplaatst met het Flikkengame.

Het spel moet mijns inziens een occasioneel gegeven zijn. Het kan niet de bedoeling zijn voor de VRT om een algemene gamestrategie te ontwikkelen en voor elk televisieprogramma een spel op de markt te brengen.

Voor elk commercieel product dat door de VRT – al dan niet in samenwerking met een partner – op de markt wordt gebracht, wordt een marktconforme prijs aangerekend aan de consumenten. De netto-opbrengsten of een marktconform aandeel ervan vloeien terug naar de VRT. De omroep is samen met MMG, VAR en Transposia partner bij de ontwikkeling en verkoop van het Flikkengame. Het is niet meer dan logisch dat de VRT zijn deel van de opbrengsten ontvangt.

De VRT mag commerciële activiteiten ontwikkelen en beslist daarover autonoom. Er moet uiteraard een gescheiden boekhouding zijn tussen dat-

gene wat publiek wordt gefinancierd en datgene wat tot de commerciële activiteiten behoort. Volgens de Europese regelgeving is het niet verboden dat openbare omroepen commerciële activiteiten ontwikkelen. Er moet wel een gescheiden financiering zijn. Mijn antwoord strookt met het decreet en de beheersovereenkomst. Alle opmerkingen en suggesties over de nieuwe beheersovereenkomst houden de voorzitter en ikzelf bij.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Hoe kan een vluchtmisdrijf educatief zijn? Dat moet u me eens uitleggen. Mijnheer de minister, ik weet dat u het antwoord niet hebt opgesteld. Ik kan er eigenlijk niet veel op zeggen, maar vermoed toch dat we het nog vaker zullen hebben over wat de VRT wel en niet mag. De vraag is echter hoelang u dat nog zult volhouden.

Vandaag lees ik in de krant dat de heer Mary zich voor de digitale vernieuwing niet richt tot de overheid maar tot de markt. Hij is daar inderdaad mee bezig om zijn digitale droom te kunnen waarmaken. Ik vrees echter dat er nog heel wat klachten zullen komen als dit verhaal verdergaat.

Ik heb verder begrepen dat de VRT een actieve partner is in dit verhaal. Dat betekent dat met overheidsgeld commerciële partnerships worden afgesloten met productiehuzen, en dat de opbrengsten terugvloeien naar de VRT. We hebben echter nog altijd geen inzicht in de cijfers daarover.

Ik voel me zwaar geschokt door dit antwoord van de VRT.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik weet natuurlijk niet hoe dat vluchtmisdrijf wordt gebracht: gaat men er prat op of wordt het misdrijf vervolgd en bestraft? Ik kan er dan ook geen oordeel over vellen. Ik laat ook in het midden of dit al dan niet educatief is. Ik heb u het antwoord gegeven van de VRT. De essentie van uw vraag is echter of dit mag of niet. Op dit ogenblik is het toegelaten. In het volgende jaarverslag van de VRT zal veel duidelijker worden gerapporteerd wat wel en niet

Bourgeois

commercieel is. Er zal ook een duidelijkere splitsing van de netten komen. Volgens de Europese wetgeving is het niet verboden om inkomsten te genereren uit allerlei andere niet-publieke activiteiten. De VRT genereert op jaarbasis ongeveer 15 miljoen euro. Het grote voorbeeld van veel publieke omroepen, de BBC, genereert een veelvoud daarvan.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik wil nog even terugkomen op dat vluchtmisdrijf. Op Kanaal2 is er het programma 'Cops' waarin de Amerikaanse politieploegen worden gevolgd. Daarbij worden de overtreeders op een spannende wijze gepakt en op de grond gegooid. Wanneer dus wordt uitgelegd dat die misdadiger niet mag schieten of overvallen, dan zou dat programma een educatieve waarde krijgen. Met zo'n uitleg komt de VRT natuurlijk overal weg. Er bestaan blijkbaar geen grenzen meer. Dit kan allemaal, met overheids-geld dan nog.

Minister Geert Bourgeois: Het volgende jaarrapport moet meer duidelijkheid verschaffen over de splitsing tussen commercieel en niet commercieel. Ik hoop dat het rapport vooraf zal worden doorgenomen door de nieuwe regulator die zal worden opgericht. Morgen wordt het decreet daarover voorgelegd aan de Vlaamse Regering

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het leveren van nieuwsberichten via sms door de VRT

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstrepen tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het leveren van nieuwsberichten via sms door de VRT.

De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Nieuws via sms bestaat al langer dan vandaag. Enige tijd geleden echter werd bekendgemaakt dat vrtnieuws.net en sporza.be nu ook nieuws on line doorsturen van de openbare omroep. Voor een nieuwsflits betaalt de ontvanger 25 eurocent. Bij VTM is dat bedrag hetzelfde. Gemiddeld ontvangt men twintig nieuwsflitsen per maand al kan de VRT op groot nieuws geen precies getal plakken. De afgelopen weken was er in elk geval nieuws genoeg.

Welke prijs mag een openbare omroep vragen wanneer hij met een nieuw cross-mediaal product op de markt komt? Een sms-bericht wordt beschouwd als cross-mediaal. Bij De Standaard en Het Laatste Nieuws kost diezelfde dienst het dubbele. Zij hebben zich al langer op die markt begeven.

Is zo'n cross-mediale interactieve dienst mogelijk binnen de lopende beheersovereenkomst? Het antwoord is eigenlijk daarnet al gegeven. Ja dus. Welke prijszetting moet de VRT daarbij hanteren? Als ze te goedkoop zijn, brengen ze de commerciële initiatieven in de problemen. Als ze te duur zijn, dan zijn ze commercieel.

Welke maatregel hebt u intussen al genomen inzake de interactieve cross-mediale betalende commerciële diensten van de openbare omroep? Is het niet beter dat de VRT het wat rustiger aandoet om op die manier de rust te herstellen? Vindt u het aanvaardbaar dat die betalende interactieve diensten door de VRT worden opgestart met belastinggeld?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: De VRT heeft zowel via de gecoördineerde mediadecreten als via de beheersovereenkomst de opdracht gekregen een vooraanstaande rol te spelen op het vlak van de nieuwe media. De VRT moet de recente technologische ontwikkelingen op de voet volgen. De verstrekking van nieuws per sms is daarvan een voorbeeld.

De VRT heeft geen eigen netwerk om een dergelijke dienstverlening aan te bieden aan de mediagebruikers. De VRT moet daarvoor een beroep doen op operatoren en stelt hen daarvoor de nodige middelen ter beschikking. Aan een dergelijke

Bourgeois

dienstverlening is een kost verbonden die ten laste is van de dienstaanvrager. Dit is vergelijkbaar met de keuze van de mediagebruiker voor kabeldistributie voor het ontvangen van de VRT-televisienetten. Dit distributiekanaal wordt ook niet door de VRT beheerd maar door de kabeloperatoren. Daarvoor moet jaarlijks abonnementsgeld worden betaald. De nieuwsverstrekking via sms levert geen extra opbrengsten op voor de VRT. De prijs die wordt gevraagd aan de mediagebruiker dekt de kosten van de dienstverlening.

Het brengen van de nieuwsberichten via sms behoort tot de publieke omroepopdracht van de VRT die immers ook zijn rol moet spelen via de nieuwe media. VRT-nieuws via sms heeft geen commerciële maar enkel publieke doeleinden. Een sms-nieuwsflits of -sporzaflits kost bij de VRT aan de gebruiker 0,25 euro, net als bij VTM en De Standaard. Uw informatie over de kostprijs van een nieuwsflits is verkeerd. Bij De Standaard betaal je eenmalig 0,25 euro als inschrijving. Voor elk bericht betaal je dan nog 0,25 euro.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb dat bedrag opgezocht op het moment dat ik mijn vraag heb ingediend. Misschien is er nu een nieuwe prijszetting.

Minister Geert Bourgeois: De prijs is voor zover ik weet nog steeds dezelfde.

De dienstverlening bij Het Laatste Nieuws is wel duurder en bedraagt 0,50 euro. De VRT, de VTM en De Standaard werken dus aan dezelfde prijs.

Interactieve cross-mediale diensten behoren tot de opdrachten van de VRT om aan innovatie te doen en om een vooraanstaande rol te spelen op het vlak van nieuwe media. De VRT heeft het recht commerciële diensten te leveren. VRT-nieuws via sms is echter geen commerciële dienst.

De VRT heeft dus de opdracht aan innovatie te doen. Daarvoor gebruikt de VRT de middelen die hem ter beschikking staan. De kosten van de dienstverlening zelf zijn ten laste van de mediagebruiker.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik vind het een vreemd argument dat de VRT geen netwerken beheert. Dat geldt voor geen enkele aanbieder van die nieuwsflitsen.

Als 0,25 euro enkel de kosten dekt, dan stel ik vast dat commerciële bedrijven zoals de VUM-groep deze berichtgeving al enige tijd aan nulwinst op de markt brengen. Het lijkt me interessant om dat eens te onderzoeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over productplacement in VRT-programma's

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstrepen tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over productplacement in VRT-programma's.

De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik stel deze vraag naar aanleiding van een artikel in het tijdschrift Trends. De openbare omroep verwerkt volgens Trends productplacement in zijn programma's. Volgens Trends zou de openbare omroep van Interbrew 370.000 euro hebben ontvangen voor het schenken van een bepaald bier in de serie FC De Kampioenen. Kunnen we dit bedrag terugvinden in de jaarverslagen van de VRT?

Het tonen van producten wordt steeds meer toegestaan omdat traditionele reclame steeds minder interessant is voor de commerciële zenders. Voor de openbare omroep die gebonden is aan reclame via traditionele commercials is dat niet toegelaten. Het gaat dan over billboards waardoor dus ook aan productplacement gedaan.

De scheidingslijn tussen productplacement in televisieprogramma's en reclame wordt flinterdun. Iedereen weet hoe dat wordt ingepakt. De commerciële omroepen financieren hun programma's met productplacement. Er zijn aanwijzingen dat

Verstrepen

de VRT een aantal reis- en kookprogramma's uitzendt waarin ook aan productplacement wordt gedaan. Het is niet altijd eenvoudig aantoonbaar, maar dat kan worden onderzocht. Het is niet toevallig dat de reizen uit een reisprogramma in de brochure staan van de sponsor van wie aan het begin van een programma een billboard wordt getoond.

Het mediadecreet bepaalt dat reclame en telewinkelen duidelijk als dusdanig herkenbaar moeten zijn en onderscheiden van de programma's. Advertenties moeten netjes worden gegroepeerd in reclameblokken. Productplacement is dus in de strikte zin verboden in Vlaamse programma's. Met het digitaal televisietijdperk en de cross-mediale toepassingen zal productplacement meer dan ooit een belangrijke rol spelen.

Mijnheer de minister, hebt u weet van betaald productplacement in de programma's van de openbare omroep? Is er al een visie uitgewerkt op het vlak van alternatieve advertising en productplacement bij digitale televisie, internetplatforms en cross-mediale toepassingen? Zo ja, welke?

Mag de openbare omroep productplacement aanbieden in zijn televisieprogramma's en binnenkort op zijn digitale televisieplatforms?

Hebt u al maatregelen genomen om de mediadecreten inzake reclame en telewinkelen aan te passen aan de nieuwe evolutie? Zo ja, welke wijzigingen zullen er worden aangebracht?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik heb het artikel in Trends ook gelezen. Mijnheer de minister, productplacement is per decreet verboden. Het is echter duidelijk dat alle media-actoren aan productplacement doen.

Het zou me verbazen indien dat bedrag van 370.000 euro puur voor productplacement zou betaald zijn. Dat zou bovendien zeer onverstandig zijn. Indien echter zou blijken dat er een contract is tussen de VRT en Interbrew als een vorm van structurele sponsoring, wat op zich kan binnen de huidige wetgeving, en waaruit blijkt dat de VRT voor een deel van dat bedrag aan productplacement moet doen, dat stelt zich een torenhoog probleem. Dat zou in strijd zijn met de wetgeving die

in het Vlaams Parlement is goedgekeurd. In dat geval moet het parlement dan ook recht op inzage hebben.

Een van de taken van de toekomstige regulator zal zijn om de mediawetgeving toe te passen. We staan nu voor de keuze. Ofwel wordt de wetgeving toegepast, ofwel passen we de wetgeving aan de nieuwe evoluties en technieken aan. Mij is het om het even. Als de wetgeving niet wordt aangepast, dan zullen we er wel op toezien dat de regulator zijn rol speelt, en niet enkel ten aanzien van de VRT. Het is misschien het moment om de wetgeving op dat vlak even onder de loep te nemen. Het is geen gezonde situatie als we maar verder blijven doen alsof er niets aan de hand is. Ondertussen zijn er wel decreten. Wat de bestaande contracten betreft, is het belangrijk dat we duidelijk weten of er in staat dat productplacement kan. Dat moet nader worden onderzocht.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstrepen: Mijnheer de minister, de toenmalige BRT had een aantal alliantiepartners. Het waren grote sponsors die met aardige bedragen over de brug kwamen. Ze stelden telkens een bepaald budget ter beschikking. Dat geld kon worden gebruikt binnen een strikte omkadering. Alles is sterk veranderd.

Omroepers en omroepsters waren vroeger verplicht om tussendoor trailers in te lezen waarin verdoken reclameboodschappen zaten. Vroeger ging het om stilstaande trailers. Nu zijn ze bewegend. Het valt me op dat het op VTM, VT4 en ander commerciële zenders om pure reclamespotjes gaat. Soms zegt de stem ook de naam van het product dat wordt getoond.

Ik meen me te herinneren dat de afspraak was dat als de naam wordt getoond, de naam er niet mondeling mag worden bij vermeld. Ik weet niet of dat nu nog het geval is. Ik heb in elk geval de indruk dat dit de afgelopen maanden anders verloopt. Wordt dat getolereerd? Valt dat binnen het wetgevende kader?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, door de evolutie op Europees niveau is deze vraag zeer actueel. We zullen er binnenkort nog op terugkomen.

Bourgeois

De gecoördineerde mediadecreten maken het voor de VRT mogelijk sponsoring uit te zenden. Wat werd gezegd over de naamvermelding stemt niet helemaal overeen met wat in het decreet staat. In artikel 87, paragraaf 1 staat dat 'de gesponsorde programma's aan het begin en/of het einde duidelijk als gesponsorde programma's worden gekenmerkt. De sponsorvermelding mag uitsluitend de naam van de sponsor, de handelsnaam, het logo, het product, de naam van het product, de dienst, de naam van de dienst bevatten. Klank- of beeldherkenningstekens van of verbonden aan de sponsor zijn toegestaan. De vermelding mag geanimeerd zijn en mag niet langer dan 5 seconden per sponsor en 10 seconden totaal bedragen. De sponsorvermelding mag voorkomen aan het begin en/of het einde van een programmaonderdeel. De vermelding blijft beperkt tot de naam van de sponsor, de handelsnaam, het logo, het product, de naam van het product, de dienst, de naam van de dienst'.

De VRT is dus gerechtigd om sponsoring uit te zenden. Een van de vormen van sponsoring is facilitaire sponsoring, waarbij een onderneming of organisatie gratis producten of diensten, nodig voor het maken van een programma, ter beschikking stelt aan de omroep en in ruil daarvoor een sponsorvermelding krijgt. Artikel 87 van de gecoördineerde mediadecreten bepaalt bovendien dat alle gesponsorde programma's als zodanig moeten worden geïdentificeerd.

Programmamakers kunnen hierdoor hun programmabegroting verlichten via ruil in natura. Het gaat hierbij enkel om de inbreng van producten of diensten die rechtstreeks en uitsluitend aangewend worden voor de productie, vastgelegd in een ruilcontract en resulterend in een nuloperatie. De returnwaarde van deze inbreng in natura wordt berekend via een vaste formule die geen ruimte laat voor willekeur. Deze manier van programmasponsoring wordt niet toegepast voor nieuws en duiding, politieke informatieprogramma's, consumenten- en opsporingsprogramma's en voor de programma's op Ketnet.

Het verbod op sluikreclame, vervat in artikel 84 van de gecoördineerde mediadecreten, en de bepalingen van artikel 85 van de gecoördineerde mediadecreten over niet te vermijden reclame implice-

ren niet dat producten of diensten op geen enkele wijze mogen worden vermeld of vertoond in programma's. Het is de bevoegdheid van het Vlaams Commissariaat voor de Media om te waken over de correcte naleving van deze bepalingen door zowel de openbare als de commerciële omroepen. Het VCM heeft dit in het verleden herhaaldelijk gedaan.

Ik ben niet op de hoogte vormen van productplacement. Deze praktijken zijn verboden. De VRT zegt me dat ze die praktijk niet toepast. Als er vermoedens bestaan dat dit wel het geval is, kan de controlerende instantie ingrijpen. Tot op heden heeft ze te weinig slagkracht. Dat is niet omdat de wil ontbreekt. De nieuwe voorzitter heeft een heel nieuw elan gegeven aan deze commissie. Er gebeuren een aantal onderzoeken waarvoor een beroep wordt gedaan op onze administratie. Dat is echter niet voldoende. Dat is de reden waarom we zullen zorgen voor een regulator met meer slagkracht en meer mankracht om het hele medialandschap te controleren.

We worden daar trouwens toe verplicht door Europa. Op dit punt is er een met redenen omkleed advies. Tijdens de vorige regeerperiode had men daaraan gevolg moeten geven. Het is hoog tijd dat de nieuwe regelgeving wordt uitgewerkt en ingevoerd. Het punt wordt morgen behandeld door de regering.

De Europese Commissie heeft de bedoeling om op dit punt te komen tot een geharmoniseerde aanpak tussen de lidstaten. Ik juich dat toe. We werden hier al diverse keren geconfronteerd met bepalingen die wij opleggen en die in andere landen niet gelden. Ik denk daarbij aan het verbod op kinderreclame, aan de problematiek van de vrije nieuwsgaring. Die regels gelden niet voor buitenlandse zenders die hier rechten zouden verwerven. Dat geldt ook voor de nieuwe reclame-technieken die via de digitalisering op ons afkomen. We volgen dat op. We weten echter dat de Europese Commissie die oefening maakt. We verwachten dat tegen half mei de Europese Commissie rond zal zijn met dat onderzoek.

Als daaruit voortvloeit dat de richtlijn wordt aangepast of dat er een nieuwe richtlijn wordt opgesteld, dan zullen we ons daaraan aanpassen. Het zou een goede zaak zijn als er op dat vlak naar harmonisatie wordt gestreefd.

Bourgeois

In opdracht van de Europese Commissie loopt momenteel een onderzoek naar het gebruik van nieuwe reclametechnieken, dat op korte termijn zal worden afgerond. Onder meer op basis van dit onderzoek zal de Commissie beleidsvoorstellen formuleren en tegen het einde van dit jaar een voorstel doen tot aanpassing van de richtlijn "Televisie zonder Grenzen".

Er zullen steeds nieuwe evoluties zijn. De digitalisering zal meebrengen dat er nieuwe technieken ontstaan. Europa volgt dit op en zal ervoor zorgen dat de belangen van de commerciële omroepen en adverteerders worden gevrijwaard. De adverteerders zijn nu al aan het zoeken naar antwoorden op het feit dat reclame wordt weggezapt. De reglementering moet worden uitgewerkt en zal in die richting evolueren dat de technieken worden toegelaten, maar dat er een duidelijke scheiding blijft tussen het programma en de reclame. Er zullen daarover gedetailleerde bepalingen worden uitgewerkt en we volgen dat op.

Er is een wet op productplacement. Als die wordt overtreden, kan het VCM als controleorgaan optreden en dat is in het verleden al gebeurd. De klachten moeten worden onderzocht door een neutrale instantie. De VRT verzekert me dat er geen productplacement gebeurt. Zoals de heer Verstrepen zei, moeten we ook een duidelijk onderscheid maken tussen gereguleerde sponsoring en productplacement.

Er komen nieuwe uitdagingen op ons af. Het is wijs om af te wachten hoe Europa daarmee omgaat. We mogen ons niet al te geïsoleerd opstellen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister, heb ik het goed begrepen dat de VRT ontkent dat het artikel in Trends klopt?

Minister Geert Bourgeois: Ik heb de vraag over het artikel uit Trends niet aan de VRT voorgelegd. Ik heb enkel gevraagd of er productplacement gebeurt.

De heer Jurgen Verstrepen: Het blijft dus onduidelijk of het Interbrew-verhaal klopt.

Ik begrijp de redenering van de VRT over productplacement en sponsoring. Ze praten over facilitaire producties die gratis ter beschikking worden gesteld in programma's.

De ruilovereenkomsten zijn al eens ter sprake gekomen tijdens een hoorzitting met de openbare omroep. In privé-bedrijven zijn dit soort van overeenkomsten terug te vinden in de boekhouding omdat ze een waarde hebben. We hebben toen aan de VRT gevraagd om inzage te krijgen in die boekhouding, maar dat is geweigerd.

Prijzen die worden weggegeven, zijn ook een deel van een ruilovereenkomst en hebben ook een waarde. Het stoort me dat de ruilovereenkomsten als argument worden gebruikt. Als de VRT dergelijke overeenkomsten afsluit, dan wil ik de boekhouding daarover inzien. We hebben daar gezegd geen recht toe. Het parlement wordt ervan verdacht met die gegevens stante pede naar de commerciële jongens te lopen.

De voorzitter: Mijnheer Verstrepen, de zittingen van de Commissie zijn openbaar.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb het over de beschuldigingen die zijn geuit toen we vroegen om inzage te krijgen in de boekhouding. De VRT wilde destijds niet prijsgeven hoeveel de voetbalrechten hadden gekost. Nu ze het contract mislopen, gooien ze de tarieven grofweg in de pers. Er is geen fair play meer.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, u hebt waarschijnlijk al eens een uitzending van FC De Kampioenen gezien. Daar wordt duidelijk aan productplacement gedaan. Een zakje chips, een pint bier: alles wordt uitdrukkelijk met het logo in beeld gebracht. Dat is in strijd met de wetgeving.

Als de VRT een dergelijk contract afsluit, dan is er een probleem. Ik vraag u om dit aan te kaarten bij de omroep. De VRT moet bevestigen of ontkennen dat het artikel in Trends klopt. De journalist die dat geschreven heeft, heeft zich toch goed gedocumenteerd?

Het is ons recht om dit te controleren. De VRT moet zeggen of er in het contract iets is opgenomen over productplacement. Ik moet het contract zelf niet zien en ook de bedragen niet kennen. Als

Decaluwe

productplacement echter is opgenomen, dan is dat in strijd met het decreet. De minister en het parlement moeten waken over de correcte toepassing van de decreten. De VRT maakt er zich gemakkelijk vanaf door te stellen dat de er klacht kan worden ingediend. We weten allemaal dat het Vlaams Commissariaat voor de Media te kampen heeft met een gebrek aan mankracht. Op dat vlak is er wel pax media en laten de zenders elkaar met rust.

Mijnheer de minister, ik zou hierop toch graag een antwoord krijgen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb u het antwoord gegeven. De vragen waren algemeen. De VRT antwoordt me dat er geen betaalde productplacement is in hun programma's. Mijn bevoegdheid reikt niet verder dan de vraag te stellen. Ik heb de vraag zowel schriftelijk als mondeling gesteld aan de heer Mary. Ik heb hem trouwens ook geconfronteerd met de bekendmaking van het bedrag dat besteed zou zijn door de commerciële zender aan de voetbalrechten. Daar zit 'onlogica' in. *(Opmerkingen van de heer Decaluwe)*

Als u vindt dat er overtredingen gebeuren in FC De Kampioenen, dan belet niemand u om klacht in te dienen. Alleen het VCM kan die controle uitoefenen. Als er wel aan productplacement wordt gedaan, in strijd met het decreet, dan bestaat daarvoor een controlerend orgaan, dat zijn rol nog verder uitgebreid zal zien. Dat orgaan is noodzakelijk aangezien de VRT over een zeer grote autonomie beschikt in het kader van de beheersovereenkomst.

Ik heb die vraag bezorgd aan de gedelegeerd bestuurder en ik krijg het antwoord dat ik u heb meegedeeld. Ik heb niet eens de bevoegdheid van een bestuurder om bepaalde vragen te gaan stellen in de raad van bestuur.

De heer Carl Decaluwe: Het parlement is decreetgever. Wanneer in een notoir tijdschrift iets wordt beweerd, dan vraag ik u als minister van Media dat u op basis van dat artikel die vraag voorlegt.

Minister Geert Bourgeois: Die vraag heb ik bezorgd.

De heer Carl Decaluwe: Dan zitten we met een probleem. Ofwel liegt de journalist van Trends, ofwel liegt de heer Mary, ofwel bevindt de waarheid zich ergens in het midden. Het lijkt me dan ook best om samen met een aantal collega's een brief te schrijven aan het VCM om die zaak te onderzoeken.

Minister Geert Bourgeois: De autonomie van de VRT is gewenst door de decreetgever. De VRT beweegt zich binnen dat decretaal kader.

De heer Jurgen Verstrepen: Dit is toch een duidelijke vraag over een overtreding.

De heer Carl Decaluwe: Het gaat hier over de toepassing van wetgeving.

Minister Geert Bourgeois: De wetgever heeft het decretaal kader goedgekeurd. Er is een beheersovereenkomst die autonomie verleent aan de VRT, net zoals we binnenkort aan een hele reeks agent-schappen een zekere vorm van autonomie zullen toekennen. Bij de VRT is die autonomie nog een stuk groter. Er zijn dan ook een aantal controleorganismen ingesteld. Als de VRT een vraag van mij ontvangt, dan is hij de enige die daarop een antwoord kan geven. Er is een onafhankelijke rechter, namelijk het VCM.

De heer Carl Decaluwe: Dit doet me denken aan de houding van de Europese Commissie. Heel Europa mag weten dat er een probleem is, maar er gebeurt niets zolang er geen klacht is ingediend.

Minister Geert Bourgeois: U kunt mij in geen geval verwijten dat ik geen zaak maak van een onafhankelijke controle. Vanaf mijn aantreden heb ik gezegd dat het VCM onderbemand is en te weinig middelen heeft. Toen de vorige voorzitter overleden is, heb ik zo snel mogelijk gezorgd voor een opvolger. Het VCM voert ambtshalve onderzoek uit, zeer beperkt weliswaar als gevolg van de beperkte middelen en mensen. Het VCM treedt niet enkel op wanneer er een klacht binnenloopt. Een VCM met meer middelen en meer personeel zal in staat zijn een betere controle uit te voeren. Ik heb ook aan de VRT meegedeeld dat er in het jaarrapport meer duidelijkheid moet komen.

Bourgeois

Bovendien moet dat jaarrapport worden gecontroleerd en doorgelicht door een onafhankelijke organisatie.

Ik wil dus werk maken van betere controles. U zegt dat u geen inzage hebt in de contracten, maar dat heeft het parlement zo gewild.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik probeer het te vatten. Als we dus een vraag hebben over overtredingen van de VRT, moeten we dan vanaf nu brieven sturen naar het VCM en mogen of kunnen we u die vragen niet meer stellen? U vraagt een antwoord aan de VRT en leest dat hier voor in de commissie. Als we dan bijkomend een concrete vraag stellen, worden we doorverwezen naar het VCM.

De voorzitter: We zullen de discussie niet heropenen. Een aantal weken geleden is er in deze commissie al een discussie gehouden over het standpunt van het Bureau inzake vragen die worden gesteld over de VRT. Mijnheer Decaluwe, u zit in dat Bureau. U had dat probleem daar moeten aankaarten.

Minister Geert Bourgeois: Ik voel in dit parlement een voortdurende druk tegen de bestaande VRT-regels, meer bepaald tegen de decretale en beheersovereenkomstige bepalingen die het kader zijn waarbinnen de VRT opereert. We zullen wel zien of er plots een politieke meerderheid is om die zaken te veranderen. Het model van beheersautonomie, gekoppeld aan controle, is een beeld dat is gewild door Europa. Alle openbare omroepen moeten een heel duidelijke taakomschrijving krijgen. De overheid moet zeggen wat die omroepen moeten doen en daarop moet een onafhankelijke controle zijn. Dat model is ook hier uitgewerkt. Wanneer ik vragen krijg waarop de VRT conform de regels die de politiek heeft gewild niet moet antwoorden, dan is dat zo.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Collega's, wij hebben de macht om de regels te veranderen.

Ik hou van eerlijkheid in de politiek, dus ik zou ook wel graag het antwoord kennen op die vraag. Het lijkt me echter nutteloos te blijven hameren op een aantal zaken die eigenlijk in regels zijn vervat. Wij moeten ook niet het dagelijks bestuur van de VRT overnemen. We hoeven dat evenmin te doen met de programmering.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik ben het gedeeltelijk eens met de minister en met de heer Caron. Toch vind ik dat parlementsleden die een democratische controle willen uitvoeren, te gemakkelijk voor schut worden gezet.

Het antwoord voldoet voor mij niet. Ik heb de indruk dat men zich al te gemakkelijk verstoppt achter het zakelijk geheim. Een aantal dingen zijn dat echter niet. Het is niet juist dat ik inspraak wil bij de VRT. De VRT werkt echter met belastinggeld en dan moet daarop controle zijn. Ook Spirit probeert ons te beschadigen als zijnde anti-VRT. *(Opmerkingen van de heer Caron)*

Dat is niet correct, mijnheer Caron. Ook uw partijvoorzitter, de heer Lambert, zegt dat te pas en te onpas op allerlei evenementen. Ik wil gewoon mijn democratisch recht uitoefenen en de onafhankelijkheid en autonomie van de VRT bewaken en controleren. Als u dat wilt verhinderen, is dat uw zaak. Ik zal blijven knokken voor mijn overtuiging.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou kunnen zeggen dat iedereen een beetje gelijk heeft. Ik richt me vooral tot de heer Decaluwe. De gevoeligheid in deze kwestie is terecht.

De minister heeft de vraag van het parlement over productplacement overgemaakt aan de gedelegeerd bestuurder van de VRT. Als het antwoord van de gedelegeerd bestuurder daarop, niet correct is, dan heeft niet de minister maar de gedelegeerd bestuurder een serieus probleem. *(Rumoer)*

We moeten de waarde van woorden toch juist inschatten? We mogen er toch wel van uitgaan dat

Van Dijck

de gedelegeerd bestuurder weet dat hij hier correct moet antwoorden? (*Opmerkingen*)

Dan wil ik dat u dat aantoont.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Ik hoop dat iedereen het verslag van deze vergadering zal nalezen en dat iedereen goed beseft wat hij hier gezegd heeft. Als dat allemaal klopt, kunnen we een onderzoekscommissie aanvragen. Eigenlijk wordt hier gezegd dat bij de VRT zwaar gefraudeerd wordt en dat een journalist van De Tijd dat heeft blootgelegd. U moet goed beseffen welke richting u uit gaat. (*Rumoer*)

Hier zijn zeer verregaande uitspraken gedaan. De minister heeft zich strikt binnen het wettelijk kader dat wij hebben bepaald, bewogen. Ik steun hem daar voor 100 percent in.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het uitdelen van boekenbonnen door de VRT bij quizen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het uitdelen van boekenbonnen door de VRT bij quizen.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, bij quizen en andere spelletjes bij de VRT worden onder andere boekenbonnen uitgedeeld aan de deelnemers, maar blijkbaar zijn deze boekenbonnen vaak enkel te gebruiken in één boekhandelketen, met name de FNAC. Nochtans bestaan er boekenbonnen die in alle boekhandels in België geldig zijn en die ver-

deeld worden door de organisatie Boekencheque/Cheque Lire.

Dit systeem ontstond in 2000 in de Franse Gemeenschap. In 2001 werd door minister van Cultuur Anciaux een gelijkaardig initiatief gelanceerd dat door de vakorganisatie Boek.be werd uitgebouwd. Sinds juli 2004 hebben Boek.be en SA Groupe Cheque-List Groep NV de handen in elkaar geslagen om 1 nationale Boekencheque/Cheque-Lire uit te brengen.

De cheques hebben een waarde van 10 of 25 euro. De Boekencheque wordt verkocht aan het grote publiek via onder andere de postkantoren, maar ze kunnen ook door werkgevers worden aangekocht om uit te delen aan hun werknemers. De persoon die de Boekencheque als geschenk krijgt, kan er om het even welk boek en om het even welk multimedia-artikel mee aankopen in meer dan 700 boekhandels in heel België, gaande van een gespecialiseerde boekhandel, over een boekhandel om de hoek, tot een boekhandel van een grote keten, dus ook de FNAC. De Boekencheque is dus niet gelinkt aan een bepaalde boekhandel of uitgever.

Mijnheer de minister, bent u van mening dat de openbare omroep boekenbonnen of andere geschenken mag uitdelen die gelinkt zijn aan één commerciële organisatie? Waarom maakt de VRT geen gebruik van de Boekencheque, die toch ook door cultuurminister Anciaux in het leven werd geroepen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de VRT heeft een lange traditie in het toekennen van boekenbonnen tijdens quizen. Sinds vele jaren geeft de VRT boekenbonnen van FNAC weg. Het initiatief van een uniforme boekencheque van Boek.be en S.A. Groupe Cheque-List Groep N.V. bestaat pas sinds juli 2004.

Het geven van geschenken is steeds gesitueerd binnen promotionele acties om de band met het publiek aan te halen. Deze geschenken zijn telkens gekoppeld aan transparante ruilovereenkomsten.

Bourgeois

De VRT maakt gebruik van de mogelijkheid tot het afsluiten van ruilvereenkomsten met commerciële partners om zijn kosten te drukken.

Met FNAC heeft de VRT een ruilvereenkomst voor boekenbonnen. Op die manier moet de VRT geen overheidsmiddelen gebruiken om boekencheques toe te kennen aan de quizkandidaten. In ruil voor het plaatsen van reclamespots, krijgt de VRT een contingent boekenbonnen van FNAC. Die boekenbonnen geven ze door aan de quizkandidaten. Voor 2005 bestaat de overeenkomst erin dat in ruil voor een pakket van 75.000 euro aan boekenbonnen, wat neerkomt op 7.500 bonnen ter waarde van 10 euro, FNAC reclamezendtijd krijgt op de VRT-radio.

In 2002 heeft de VRT in samenwerking met Boek.be een grote actie ontplooid ter waarde van 30.000 euro. 6.000 boekenbonnen werden via allerlei acties aan het publiek weggeschonken. Na deze actie stelde Boek.be aan VRT geen nieuwe initiatieven meer voor. De VRT vindt het initiatief van een uniforme boekencheque lovenswaardig. De VRT vindt het echter onverantwoord publieke middelen te gebruiken voor het uitdelen van boekenbonnen indien er een alternatief is dat aan de Vlaamse overheid, en dus aan de belastingbetaler, niks kost.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik ben daarover een andere mening toegedaan. De openbare omroep moet in de eerste plaats overheidsinitiatieven steunen, en pas in de tweede plaats commerciële. Punt aan de lijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.10 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

